

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijai

Į 2023-03-22

Nr.
Nr. (15.2Mr-24)
STAP-213

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. BIRŽELIO 28 D. NUTARIMO NR. 801 „DĖL IŠMOKŲ VAIKAMS SKYRIMO IR MOKĖJIMO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO DERINIMO

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija, išnagrinėjusi pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 28 d. nutarimo Nr. 801 „Dėl Išmokų vaikams skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą, informuoja, kad pagal kompetenciją pastabų ar pasiūlymų dėl minėto nutarimo projekto neturi.

Vidaus reikalų viceministras (-ė)

Justyna Stankevič, tel. (8 5) 271 8661, el. p. justyna.stankevic@vrm.lt

LIETUVOS SAVIVALDYBIŲ ASOCIACIJA

Kodas 2411134, T.Vrublevskio g. 6, LT-01100 Vilnius, tel. (8-5) 261 6063, faksas (8-5) 2615366,
el.p. bendras@lsa.lt, atsisk.sask. LT28 7044 0600 0137 7867 AB Vilniaus bankas Vilniaus filialas, banko kodas 70440

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai

2023- 03 - Nr. (15) –SD-
Į 2023-03 -23 Nr. (15.2 Mr-24) STAP-213

DĖL LR VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Lietuvos savivaldybių asociacija išnagrinėjo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 28 d. nutarimo Nr. 801 „Dėl Išmokų vaikams skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą ir teikia šias pastabas bei pasiūlymus:

1. Projekte apibrėžta, kad išmokos skiriamos savivaldybės administracijos sprendimu, todėl manome, kad tikslinga ir 1.1 papunktyje įrašyti savivaldybės administraciją, o ne „savivaldybės administracijos direktoriaus įgaliotų savivaldybės administracijos valstybės tarnautojų ar savivaldybės administracijos darbuotojų .....“

2. Dėl Nutarimo projekto 6 punkto.

Siūlome Nutarimo projekto 6 punkto septintąją pastraipą papildyti nuostata, kuria remiantis būtų aišku, kokius duomenis ir kokia apimtimi savivaldybių administracijos galėtų tikrinti nustatant asmenų gyvenamąją vietą Lietuvoje (ne tik konkrečioje savivaldybėje). Tai reikalinga teikiant teisinius argumentus esant teisiniams ginčams (taip pat ir BDAR kontekste) dėl perteklinės informacijos rinkimo. Siūlome įrašyti taip:

„Asmenų gyvenamoji vieta nustatoma vadovaujantis asmens, pateikusio prašymą gauti išmoką (toliau – pareiškėjas), ar gaunančio išmoką pateikta informacija ir duomenimis, taip pat valstybės, žinybiniuose registruose arba valstybės, savivaldybių informacinėse sistemose esančiais duomenimis apie Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka deklaruotą gyvenamąją vietą ar asmenų įtraukimą į gyvenamosios vietos nedeclaravusių asmenų apskaitą ir (ar) duomenimis, pagrindžiančiais asmenų ekonominius, socialinius ar asmeninius interesus toje savivaldybėje **ar Lietuvos Respublikoje (duomenimis apie asmenų darbinę ar savarankišką veiklą, užimtumą, vaikų mokymąsi ir kt.)**.

3. Dėl Nuostatų 1 punkto.

Atsižvelgiant į projektą keičiamą 6 punktą, siūlytina Nuostatų 1 punktą patikslinti: „Išmokų vaikams skyrimo ir mokėjimo nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato kreipimosi dėl Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatyme nustatytų išmokų (toliau – išmokos), jų skyrimo ir mokėjimo tvarką, dokumentus, būtinus išmokoms gauti, užsienio valstybės mokymo įstaigų mokymo programų atitikties Išmokų vaikams įstatymo 6 straipsnyje nurodytoms programoms nustatymo tvarką, faktinės gyvenamosios vietos nustatymo tvarką, bendrai gyvenančių asmenų arba globėjo ir su juo bendrai gyvenančių asmenų duomenų apie gautas pajamas patikrinimo ir informavimo apie sprendimą nutraukti išmokų mokėjimą tvarką.“

4. Dėl globos (rūpybos) išmokos mokėjimo.

Savivaldybės administracija, priėmusi sprendimą skirti išmokas vaikams, taip pat ir *globos (rūpybos) išmoką* globojamam (rūpinamam) vaikui, į ją moka iki aplinkybių, turinčių įtakos išmokos dydžio pasikeitimui, išmokos mokėjimo sustabdymui ar nutraukimui (Nuostatų 27.1 papunktis).

Dažniausios aplinkybės, turinčios įtakos išmokos dydžio pasikeitimui yra vaiko amžius, neįgalumas, vaiko išlaikymas mokykloje bei gaunama našlaičių pensija ar vaikui priteistas išlaikymas (alimentai). Nuostatos, kad globos (rūpybos) išmoka tęsiama be atskiros prašymo neįgaliam vaikui ar jam sukakus tam tikrą amžių yra teisiškai apibrėžtos (Išmokų vaikams įstatymo 18 str. 7 d., Nuostatų 27.10 punktas). Nuostatų 14.6 punktas nustato, kad kreipiantis dėl globos (rūpybos) išmokos skyrimo vaiko globėjas (rūpintojas) pateikia duomenis apie gautą išlaikymą, o, „jeigu globėjas (rūpintojas) kas mėnesį mokamomis periodinėmis išmokomis priteisto išlaikymo praėjusį mėnesį negavo, jis raštu tai patvirtina prašyme“. Savivaldybių administracijoms neaišku, kaip mokėti globos (rūpybos) išmoką, kai duomenys apie vaikui mokamą/nemokamą išlaikymą nuolat keičiasi (keičiasi gaunamų alimentų suma ar periodiškumas).

Siūlome papildyti Nuostatus nauju papunkčiu (27.11) ir jame nustatyti, kad savivaldybės administracijai iš valstybės ir žinybiniuose registrų ar valstybės informacinių sistemų gavus duomenis apie paskirtą ar perskaičiuotą našlaičio pensiją, vaiko išlaikymo išmoką arba išmokos gavėjui pateikus duomenis apie gautą ar negautą išlaikymą (antstolio pažymas, banko išrašus, laisvos formos rašytinį patvirtinimą ir kt.) globos (rūpybos) išmokos dydis perskaičiuojamas ir mokėjimas tęsiamas be atskiros prašymo.

5. Dėl Nuostatų 12.2 papunkčio

Pagal Išmokų vaikams įstatymą (17 str. 11 d.) pilnamečių dirbančių vaikų (įvaikių) iki 24 metų pajamos nevertinamos, todėl siūlytina įvertinti šio papunkčio reikalingumą.

6. Dėl Nuostatų 14.9 papunkčio

Įvertinus tai, kad dėl globos (rūpybos) išmokos pasibaigus vaiko globai dėl pilnametystės, emancipacijos ar santuokos gali kreiptis ir visiškai veiksnium (emancipuotu) pripažintas ar susituokęs nepilnametis vaikas, ne tik vyresnis kaip 18 metų asmuo, atitinkamai siūlytina patikslinti 14.9 papunktį: nurodant, kad būtina pateikti „mokyklos pažymą, kai emancipuotas ar susituokęs nepilnametis vaikas ar vyresnis kaip 18 metų asmuo mokosi, jeigu šių duomenų nėra valstybės ir žinybiniuose registruose ir valstybės informacinėse sistemose“.

7. Pastebėtina, kad ir kituose Nuostatų punktuose bei papunkčiuose vartojamos skirtingos sąvokos „asmuo“ ar „vaikas (asmuo)“ (pvz. 17.2 papunktyje nurodomas asmuo, 17.5 papunktyje - vaikas (asmuo)). Siūlytina nuostatas suvienodinti.

Nutarimo projekto Išmokų vaikams skyrimo ir mokėjimo Nuostatų 21, 37, 40, 45 punktų pakeitimams pastabų neturime.

Direktorė

R. Žakaitienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius,
mob. tel. 8 600 38 904, el. p. rastine@tm.lt, <https://tm.lrv.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijai

2023-03-   Nr.
Į 2023-03-22 Nr. (15.2Mr-24) STAP-213

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2004 M. BIRŽELIO 28 D. NUTARIMO NR. 801 „DĖL IŠMOKŲ VAIKAMS SKYRIMO IR MOKĖJIMO NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi derinimui pateiktą Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 28 d. nutarimo Nr. 801 „Dėl Išmokų vaikams skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas), teikia teisinę išvadą.

1. Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo (toliau – Įstatymas) 1 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad šio įstatymo nuostatos taikomos Lietuvos Respublikoje gyvenantiems asmenims. Įstatymo 15 straipsnio 1 dalies 1 ir 2 punktuose nustatoma, kurios savivaldybės administracija skiria ir moka konkrečias išmokas (tai siejama su Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka deklaruota gyvenamąja vieta arba įtraukimu į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą; tam tikrais atvejais – su asmens faktine gyvenamąja vieta). To paties straipsnio 3 dalimi nustatyta, kad asmens, nedeklaravusio gyvenamosios vietos ir neįtraukto į gyvenamosios vietos nedeklaravusių asmenų apskaitą, faktinė gyvenamoji vieta nustatoma Išmokų vaikams skyrimo ir mokėjimo nuostatuose nustatyta tvarka, t. y. Įstatymu pavesta Lietuvos Respublikos Vyriausybei nustatyti šios konkrečios normos įgyvendinimo tvarką. Be kita ko, Įstatymo 24 straipsnyje nustatytas baigtinis savivaldybių administracijų teisių sąrašas, atitinkamai numatyti du teisiniai pagrindai (žr. 2 ir 4 punktus), tik kuriems esant savivaldybių administracijos turi teisę tikrinti asmenų gyvenimo sąlygas ir surašyti socialinės apsaugos ir darbo ministro nustatytos formos buities ir gyvenimo sąlygų patikrinimo aktą. Atkreiptinas dėmesys, kad Įstatyme nei eksplicitiškai, nei implicitiškai nėra reguliuojami tie santykiai, kuriuos Projekto 1.1 papunkčiu (žr. antrąją pastraipą) siūlo detalizuoti, įgyvendinti Projekto rengėjai. Atsižvelgiant į tai, Teisingumo ministerijos nuomone, Projekto rengėjų nurodoma problema, jog „savivaldybių administracijos praktikoje dažnai susiduria su atvejais, kai dėl išmokų vaikams skyrimo kreipiasi ar jas gauna asmenys, kurie Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka yra deklaravę gyvenamąją vietą, tačiau patikrinus valstybės, žinybiniuose registruose arba valstybės, savivaldybių informacinėse sistemose esančius duomenis <...>, apklausus asmenis ir (ar) paprašius pateikti papildomus dokumentus, įrodančius jų teisę gauti išmoką, paaiškėja, kad jie Lietuvoje negyvena, tačiau Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo nustatyta tvarka yra nedeklaravę savo išvykimo iš Lietuvos“, galėtų būti sprendžiama tik

keičiant aptartą įstatyminį reguliavimą. Priešingu atveju kyla pagrįstų abejonių dėl siūlomo teisinio reguliavimo konstitucingumo, nes poįstatyminiu teisiniu reguliavimu negalima išplėsti įstatyminės teisės normos apimties (žr., pavyzdžiui, Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 2001 m. spalio 30 d. nutarimą).

2. Teisės technikos pastaba dėl Projekto 1.1 papunkčio rengėjams perduota tiesiogiai.

Teisingumo ministrė

Ewelina Dobrowolska

VALSTYBINĖ DUOMENŲ APSAUGOS INSPEKCIJA

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijai
Per TAIS

2023-03-   Nr. 2R-   (3.2.Mr)
į 2023-03-22   Nr. (15.2Mr-24) STAP-
214

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO DERINIMO

Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija, pagal kompetenciją išnagrinėjusi Jūsų pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 28 d. nutarimo Nr. 801 „Dėl Išmokų vaikams skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą, pastabų ir pasiūlymų neturi.

Direktoriaus pavaduotoja

Danguolė Morkūnienė

Lina Klimavičienė, tel. (8 5) 219 7285, el. p. lina.klimaviciene@ada.lt

VALSTYBĖS VAIKO TEISIŲ APSAUGOS IR ĮVAIKINIMO TARNYBA PRIE SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJOS

Biudžetinė įstaiga, Labdarių g. 8, LT-01120 Vilnius, tel. (8 5) 231 0928, el. p. info@vaikoteises.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188752021

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo
ministerijai

2023-03- Nr. S-
Į 2023-03-23 Nr. (19.1E-33)
STAP-213

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO

Valstybės vaiko teisių apsaugos ir įvaikinimo tarnyba prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Tarnyba) 2023-03-23 gavo Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Ministerija) pateiktą derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 28 d. nutarimo Nr. 801 „Dėl Išmokų vaikams skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektą (toliau – Projektas).

Tarnyba, susipažinusi ir įvertinusi pateiktą derinti Projektą, pastabų ir pasiūlymų neturi.
Dėkojame už bendradarbiavimą.

Direktorius pavaduotoja,
pavaduojanti direktorių

Alina Jakavonienė

Jaroslavas Kozlovskis, tel. +370 613 83778, el. p. jaroslavas.kozlovskis@vaikoteises.lt

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VAIKO TEISIŲ APSAUGOS KONTROLIERIAUS ĮSTAIGA**

Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai
El. paštas post@socmin.lt

2023-03-29 Nr. (1.19 -2023-140)2- 282

DĖL TEISĖS AKTO PROJEKTO NR. 23-4084 DERINIMO

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė, susipažinusi su Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos parengtu ir pateiktu derinti Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 28 d. nutarimo Nr. 801 „Dėl Išmokų vaikams skyrimo ir mokėjimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektu, teikia siūlymus jo tobulinimui:

1. Vaiko teisių apsaugos kontrolierė siūlo įvertinti Projekto 1.3 punktu keičiamo nuostatų 37 punkto redakcijos atitikimą vaiko teisių ir interesų užtikrinimo aspektu, nes, skirtingai nuo socialinės globos įstaigose globojamų vaikų, pritarus siūlomam pakeitimui nebeliks galimybės kaupti išmokas vaikui vaiko vardu atidarytoje sąskaitoje ir sukauptą vaiko pinigų (kas pagal Civilinio kodekso nuostatas yra vaiko turtas) panaudoti pasibaigus vaiko globai, taip pat panaudoti šias lėšas (jei tokios sąskaitoje būtų sukauptos) nenumatytiems vaiko poreikiams.

Abejotina, ar siūlomas teisinio reguliavimo pakeitimas gali būti pagrįstai laikomas finansiniu šeimos aplinkoje (globos centre pas budinčius globotojus) ar šeimynoje augančių vaikų stiprinimu ir atliepti Valstybės kontrolės pateiktos rekomendacijos įgyvendinimą, nes, kaip nurodo Projekto rengėjai lydraštyje, rizikos, kad išmoka vaikui, skirta vaiko poreikiams tenkinti, gali būti nepanaudota dėl globos centrų darbuotojų funkcijų nesavalaikio atlikimo („administracinės naštos“). Todėl darytina išvada, kad ne keičiamas teisinis reguliavimas, o praktinės jo įgyvendinimo problemos, kaip teigiama lydraštyje, „sumažina budinčių globotojų ir šeimynų pasitikėjimą valstybe, mažina naujų įsitraukimą į globos sistemą, mažina paslaugų prieinamumą ir galimai pažeidžia geriausius vaikų, augančių pas budinčius globotojus ir šeimynose, interesus“.

Primintina ir tai, kad šiuo metu galiojanti Nuostatų 37 punkto redakcija, pagal kurią išmoka vaikui, kai vaikui globa (rūpyba) nustatyta šeimynoje, globos centre ar socialinės globos įstaigoje, pervedama į vaiko vardu atidarytą sąskaitą buvo priimta Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos iniciatyva (teisės akto projekto Nr. Projektas 19-349), argumentuojant siekiu užtikrinti vaiko interesus.

Svarstant poreikį patvirtinti siūlomus teisinio reguliavimo pakeitimus yra neabejotinai reikšmingi tiek valstybės tikslas, kad visi be tėvų globos likę vaikai gyventų šeimoje (Perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų neįgaliesiems ir likusiems be tėvų globos vaikams 2014–2023 metų veiksmų planas, 2021–2030 metų plėtros programos valdytojos Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos šeimos politikos stiprinimo plėtros programa), tiek rizikos veiksniai šiems tikslams realizuoti. Tačiau tikslinga įsivertinti ir tai, kad tiek globos centrai (budintys globotojai), tiek šeimynos vykdo atitinkamą veiklos

rūši ir teikia atlygintinas paslaugas, taip pat tai, kad nepilnamečiai nuo keturiolikos iki aštuoniolikos metų, be Civilinio kodekso 2.7 straipsnio 3 dalyje numatytų teisių, turi teisę savarankiškai disponuoti savo pajamomis bei turtu, įgytu už šias pajamas, įgyvendinti autorių teises į savo kūrinius, išradimus, pramoninį dizainą, taip pat sudaryti smulkius buitinius sandorius (Civilinio kodekso 2.8 straipsnio 2 dalis).

Vaiko teisių apsaugos kontrolierė

Edita Žiobienė

Eivilė Žemaitytė, tel. 8 686 63230, el. paštas eivile.zemaityte@vtaki.lt